

Spelenderwijs Ludens
is een onderdeel van
Ludens Kinderopvang

Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Peutercentrum Spoorzicht

Januari 2020

Inhoud:

1. Algemeen
 - Waarom dit plan?
 - Richtlijnen RIVM
 - Ouders
 - Continue proces
 - Communicatie en afstemming intern en extern
2. Grote risico's
 - Fysieke veiligheid
 - Sociale Veiligheid
 - Gezondheid
3. Omgaan met kleine risico's
 - Veiligheid
 - Gezondheid
4. Thema's
 - Grensoverschrijdend gedrag
 - Vierogenprincipe
 - Achterwachtingregeling
 - Kinder-EHBO

1. Algemeen

Dit beleidsplan maakt inzichtelijk hoe wij op peutercentrum Spoorzicht werken om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel- en leefomgeving te bieden.

Waarom dit plan?.

Veilig en gezond peuterwerk houdt in:

- a. Kinderen afschermen van grote risico's
- b. Kinderen leren omgaan met kleine risico's
- c. Kinderen uitdagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Onze missie is jonge kinderen door Voorschoolse Educatie een betere startpositie te geven, zodat zij met zo weinig mogelijk achterstand in de (taal-)ontwikkeling kunnen starten op de basisschool. We leveren een belangrijke bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van peuters. Hen blijven uitdagen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Daar hoort ook bij het leren inschatten van risico's. Want met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's en leren we ze omgaan met kleine risico's. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot het zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot de sociale vaardigheden

Richtlijnen RIVM

Binnen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid drie richtlijnen gemaakt voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, namelijk:

1. De Hygiënerichtlijn (mei 2016)
2. Richtlijn binnen- en buitenmilieu (mei 2016)
3. Informatie over ziektebeelden (november 2017)

Wij nemen deze richtlijnen als uitgangspunt voor ons beleid veiligheid en gezondheid..

Ouders

Ouders hebben belang bij een veilige en gezonde speelomgeving van hun kinderen. Daarom hebben zij adviesrecht over dit plan Veiligheid en Gezondheid via de oudercommissie of een ouderraadpleging.

Continue proces

Het inschatten van grote risico's op het peutercentrum is een continue proces. Het is een onderwerp van gesprek bij pedagogisch medewerkers en ouders. Daarom staan thema's over veiligheid en gezondheid regelmatig op de agenda van teamvergaderingen, oudercommissies en andere ouderbijeenkomsten. Zo kunnen we zien of genomen maatregelen werken in de praktijk. Bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting van de groepsruimte, passen we het beleid aan. Minimaal eenmaal per drie jaar bekijken we alle maatregelen opnieuw.

Communicatie en afstemming intern en extern

Dit plan is tot stand gekomen vanuit de oude risico-inventarisaties en bestaande huisregels, richtlijnen en voorschriften. Pedagogisch medewerkers en ouders zijn zich vanouds al bewust van de risico's die kinderen lopen op het peutercentrum. Het is niet iets nieuws.

Dit plan Veiligheid en Gezondheid staat op de locatiepagina van de website van Spelenderwijs Ludens, zodat ook ouders hiervan kennis kunnen nemen. Daarnaast is het een onderdeel van het inwerkplan van nieuwe medewerkers.

2. Grote risico's

Hier beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op peutercentrum kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

2.1 Fysieke veiligheid

2.1.1 Vallen van hoogte

- Van aankleedtafel vallen.

Maatregel: medewerker zorgt ervoor dat alles wat zij nodig heeft onder handbereik ligt. Het kind mag zelf het trapje op- en aflopen van de aankleedtafel onder toezicht van de medewerker. Het trapje schuift de medewerker uit en in. Zij mag niet weglopen als het kind op de aankleedtafel ligt. Moet dit toch dan zet ze het kind weer op de grond. Zij meldt ook aan haar collega dat zij een kind gaat verschonen.

- Vallen van speelhuisje, klimrek, schommel, etc.

Maatregel: Onder het wip toestel en de glijbaan ligt kunstgras. Wij leren dat de kinderen op de glijbaan elkaar niet mogen duwen en op elkaar moeten wachten. Zij glijden één voor één naar beneden. Bij kinderen die nog moeite hebben met klimmen op de glijbaan staat er altijd een medewerker bij. Het kind mag niet op de rug met het hoofd naar beneden glijden. Wij hebben geen schommel, speelhuisje of klimrek. Op het hek kunnen de kinderen niet klimmen. We zorgen dat er niets voor het hek staat waardoor ze er wel op kunnen klimmen. Er is altijd een medewerker buiten bij de kinderen.

Wij leren de kinderen ook dat zij niet op het meubilair in het lokaal mogen klimmen. Op de banken zit je en op de tafels niet. Ook het andere meubilair gebruik je waarvoor het bedoeld is. Tafels en stoelen zijn kinderveilig. Bij gewoon gebruik levert dit geen risico op. Kinderen mogen niet op de stoelen van de medewerkers zitten. (draaistoelen met wieltjes)

- Van de trap vallen.

Maatregel: Er is geen trap aanwezig in het lokaal of de gang waardoor kinderen binnenkomen. De deur die naar de centrale hal van de basisschool zit voert, en waar wel een trap is zit dicht. De deurklink zit hoog. Ouders wordt verteld dat zij door de juiste deur naar binnen moeten komen.

2.1.2 Verstikking

- Inslikken van kleine stukjes speelgoed.

Maatregel: Wij hebben geen speelgoed met kleine onderdelen. Mocht een kind daar wel aan toe zijn dan geven wij dat speelgoed aan dat kind. Wij houden er toezicht op en zetten het ook weer weg, zodat een jonger kind het niet kan pakken. Als er een kind in de groep is dat nog veel dingen in de mond doet dan zetten wij tijdelijk nog meer speelgoed weg of hoger zodat het kind er niet bij kan. Alertheid van medewerker is altijd vereist. We letten ook op speelgoed dat van thuis wordt meegebracht. We bekijken dit en bewaren het hoog in een bak.

- Te grote stukjes fruit eten.

Maatregel: ouders zijn bekend met het doorsnijden in de lengte van druifjes en tomaatjes. Dit staat in onze algemene brief voor nieuwe ouders, en wordt in nieuwsbrieven herhaald. Gebeurt dit niet dan wordt het fruit door medewerkers doorgesneden en tegen ouders gezegd dat zij dit de volgende keer zelf moeten doen. Medewerkers letten erop dat er aan tafel wordt gegeten en er goed gekauwd wordt. Ook dat er met een volle mond niet wordt gepraat. Na het eten geven we drinken. Bij overig eten (traktaties) letten we op of dit veilig is, waar nodig grijpen we in en bespreken wij dit met desbetreffende ouder.

2.1.3 Vergiftiging

- Schoonmaakmiddel drinken

Maatregel: Al onze schoonmaakmiddelen staan hoog. De kinderen kunnen er niet bij. Er is ook een keukenkastje wat op slot is. De sleutel mag niet in het slot blijven hangen.

- Giftige planten

Maatregel: Er is een plant in de klas. Deze is niet giftig. Buiten staan geen giftige planten, bij twijfel wordt er actie ondernomen. (opzoeken op internet en zo nodig verwijderen)

- Tassen van medewerkers

Maatregel: Tassen met inhoud die niet voor kinderen bestemd zijn staan in het magazijn of in het kantoor. De deuren zijn dicht. (hoge klinken)

- Speelgoed met batterijen

Maatregel: Batterijen in speelgoed moeten achter een vast geschroefd klepje zitten. Als dit niet het geval is worden de batterijen of het speelgoed verwijderd. Batterijen in afstandsbedieners, lampjes en radio moeten niet door kinderen eruit gehaald kunnen worden.

2.1.4 Verbranding

- Brandwonden, verbranding door brand
Maatregel: Er hangt een ontruimingsplan in het lokaal. Dit plan is bij medewerkers bekend. Als er ontruimingsoefeningen worden gehouden door de basisschool sluiten wij aan. Deze oefeningen worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Er is altijd een BHV-er aanwezig in het gebouw. Er is een lijstje waarop staat wie op welke dag er is.

Koffie en Thee

Maatregel: Als er koffie of thee wordt gedronken door medewerkers staan de kopjes achteraan op het aanrecht. Het aanrecht is hoog. Aan ouders wordt de koffie in de hand gegeven. De waterkoker en het Senseo-apparaat staan ook achteraan en hoog op het aanrecht. De snoeren hangen niet over. Er is een goed sluitende thermoskan aanwezig.

Stopcontacten

Maatregel: Deze zijn wel laag maar allemaal voorzien van een afdekplaatje.

2.1.5 Verdrinking

- Verdrinken in badje buiten

Maatregel: Er is geen kinderbadje aanwezig. Als er teiltjes en emmertjes met water buiten staan is er altijd een medewerker buiten aanwezig.

2.2 Sociale veiligheid

2.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

- Door kinderen
Maatregel: Het toepassen van methode Vreedzaam. Kinderen leren emoties te herkennen bij andere kinderen. Stop Hou Op methode: kinderen leren om zelf hun grens aan te geven.
- Door ouders
Maatregel: Aanspreken op gedrag. Protocol Meldcode. Door vaste medewerkers.
Maatregel: Aanspreken op gedrag. Vierogenprincipe en protocol Meldcode.

2.2.2 Kindermishandeling

- Door ouders, medewerkers, stagiaires en vrijwilligers
Maatregel: Vierogenprincipe en protocol Meldcode.

2.2.3 Vermissing

- Weglopen uit lokaal
Maatregel: De deuren moeten altijd dicht worden gedaan. Hoge deurkrukken op deur groepslokaal. De ouders aanspreken als zij de deuren open laten staan. Bij het halen en brengen staat er een medewerker bij de deur om op te letten dat er geen kinderen naar buiten lopen. De voordeur (buitendeur) gaat open als het tijd is en als alle ouders weer weg zijn wordt de deur op slot gedaan. (Van buitenaf kan de deur dan niet meer open)
- Weglopen van speelplaats
Maatregel: Voordat de kinderen gaan buitenspelen kijkt een medewerker of het hek dicht zit. Dan gaan de kinderen naar buiten. De kinderen kunnen zelf dit hek niet open maken. We wijzen ouders erop om dit hek ook steeds weer dicht te doen. Er is altijd een medewerker buiten als er kinderen buiten zijn.

2.3 Gezondheid

Spelenderwijs volgt de richtlijnen van RIVM op gebied van Binnen- en buitenruimte, Hygiëne en bij ziekte. De grote risico's zijn:

- Gastro enteritis - bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Infectie via water (legionella)
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

Maatregelen: Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:

- Hoest- nies discipline, (papieren zakdoek gebruiken of niezen in de binnenkant van de elleboog) . Medewerkers letten op dat neuzen schoon blijven. De zakdoekjes worden na gebruik weg gegooid. De handen worden daarna gewassen.
- Er is automatische luchtzuivering en verfrissing in het gebouw. Als de kinderen buitenspelen staat de deur van het lokaal een stukje open.
- Er wordt elk dagdeel minstens een half uur buiten gespeeld als het niet regent. Als het heel koud is wat korter. Ouders worden hierover geïnformeerd. Zij kunnen dan mutsen, sjaals en handschoenen meegeven.

Verspreiding via de handen:

- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier. Na wc bezoek van de kinderen wassen zij hun handen met water en zeep. De medewerker die heeft geholpen doet dit ook. De handdoeken, theedoeken en vaatdoeken worden elke dag verschoond. Bij het verschonen van kinderen die een vieze luier hebben draagt de medewerker handschoenen. Daarna wast zij ook haar handen in de verschoonruimte.
- Persoonlijke hygiëne zoals nagels en sieraden, handschoenen. Medewerkers hebben korte, schone nagels. Zij dragen geen sieraden die in de weg zitten of kinderen kunnen verwonden tijdens het verzorgen.

Verspreiding via voedsel en water:

Er is geen eten op de groep wat kan bederven. De kinderen nemen zelf fruit mee. Een koelkast wordt niet gebruikt. De bekertjes worden na elke drinkbeurt afgewassen met water en afwasmiddel. Er hangen elke dag schone handdoeken. We zien erop toe dat kinderen niet uit elkaars beker drinken.

Via oppervlakken:

Speelgoed: Het speelgoed wordt elk jaar een keer schoongemaakt. Dit gebeurt met behulp van ouders. De verkleedkleden, poppenkleden en andere kleden worden dan ook gewassen. De tafels worden elke dag met schoonmaakmiddel schoongemaakt. De stoelen, kasten en andere meubels voor elke vakantie. Na de ochtendgroep en middaggroep wordt er geveegd. Zand wordt gelijk weggeveegd. De vloeren, toiletten, wasbakken, deuren en ramen worden gedaan door een schoonmaakbedrijf. Voldoet dit niet dan wordt er melding van gemaakt. Het zand buiten en binnen wordt regelmatig verschoond. Het zand buiten moet worden afgedekt. Het speelgoed voor binnen blijft binnen en voor buiten blijft buiten. De kleden binnen worden regelmatig gezogen.

3. Omgaan met kleine risico's

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, maar pas vanaf de leeftijd van gemiddeld twee jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

Veiligheid

Daarom aanvaarden wij op ons peutercentrum de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel.

Er zijn afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten:

- In het gebouw wordt er niet gerend en gefietst.
- Er wordt niet gegooid met materiaal.
- Ook in de groepsruimte wordt er niet gerend. Er wordt niet op banken, tafels of ander meubilair geklommen. De kinderen gebruiken de kinderschaartjes. De scharen zijn niet te pakken voor de kinderen. De pm-ers geven de scharen als een kind erom vraagt en zij begeleiden het kind hierin. De kinderen gebruiken onder begeleiding de handzeep.
- De kinderen houden hun schoenen aan. Zij kunnen dan niet uitglijden.
- Als er wordt gemorst wordt het goed schoon- en drooggemaakt.
- Bij buitenspel is het hek dicht. Het zand laten we in de zandbak. Klimmen en klauteren op de daarvoor bedoelde speeltoestellen. Op de glijbaan mag er één tegelijk glijden. We duwen en trekken niet. We wachten op onze beurt. Fietsen op de tegels, altijd rekening houden met anderen.
- Tijdens een uitje begeleidt een ouder zijn of haar kind.
- In het speellokaal worden alleen speeltoestellen gebruikt die voor peuters zijn geschikt. Dus niet te hoge klimtoestellen. Als er klimtoestellen worden gebruikt liggen er altijd matten onder. Op de trampoline mag één kind tegelijk springen. Er ligt een mat bij. De kinderen dragen gymschoenen. Er wordt niet gegooid met hoepels en ander materiaal wat daarvoor niet bestemd is. De kinderen mogen niet in het opruimhok.

Er zijn afspraken hoe om te gaan met speelgoed en gereedschap:

- Kinderen kunnen en mogen zelf het speelgoed pakken. Speelgoed wat zij niet mogen ligt niet op kindhoogte.

- Bij onbekend speelgoed wordt het kind begeleid.
- Er wordt niet gegooid met de spullen.
- De kinderen worden begeleid in het zuinig zijn op de spullen en het goed opruimen hiervan. Alles wordt teruggezet daar waar het hoort. (overzichtelijk voor de kinderen)
- Gereedschap wordt gebruikt waarvoor het is bedoeld.
- Bij thema's wordt zoveel mogelijk echt materiaal gebruikt, behalve als dit gevaar oplevert.

Gezondheid

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen zijn goede afspraken met kinderen noodzakelijk. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

We leren kinderen om mee te helpen de risico's te beperken ten aanzien van gezondheid, door:

- Het wassen van de handen na toiletbezoek
- Het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten of niezen aan de binnenkant van de elleboog.
- De kinderen wordt geleerd geen speelgoed in de mond te doen.
- De kinderen wordt geleerd naar een medewerker te gaan als zij een vieze neus hebben.
- Er wordt geen speelgoed mee genomen naar de wc.

4. Thema's

4.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en afgesproken wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- We leren de kinderen de methode Vreedzaam. Spelenderwijs Ludens is een vreedzame organisatie. Alle medewerkers zijn geschoold in de methode vreedzaam. Voor de kinderen betekent dit dat ze zich bewust worden van de impact van hun gedrag op anderen en dat ze leren zelf hun grens aan te geven (Stop, hou op) We leren de kinderen hoe je met elkaar kunt omgaan met respect voor ieders normen en waarden en maken ze mondiger. Thema's uit de methode Vreedzaam zijn verweven in het aanbod aan de kinderen en duidelijk aanwezig in de groepsruimte.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt of pest.
- Tijdens teamvergaderingen wordt over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vier-ogenbeleid.

4.2 Vierogenprincipe

Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. De toilet ruimte voor de kinderen is zichtbaar voor andere medewerkers omdat er ramen zijn. Op het peutercentrum staan altijd twee pedagogisch medewerkers op de groep.

Het peutercentrum bevindt zich in een school, waar altijd iemand onverwachts kan binnenlopen of door de ramen kijkt. Het gebouw heeft een open karakter.

De medewerkers zorgen ervoor dat de buitendeur onder groepstijd altijd gesloten is. Als er iemand binnenloopt is dat iemand van de school zelf. In de verschoonruimte kan niemand binnenlopen zonder gezien te worden. Als er iemand voor de ramen staat vragen wij waarom zij of hij daar is, en nemen maatregelen als dit verdacht is.

4.3 Achterwachtregeling

Er is een achterwacht nodig indien er één pedagogisch medewerker op de locatie aanwezig is. In deze situatie moet een volwassene op afroep beschikbaar zijn om binnen 15 minuten op de locatie aanwezig te zijn. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar.

Mocht het voorkomen dat er op onze groep 1 pedagogisch medewerker aanwezig is (max. 8 kinderen), dan zorgen wij ervoor dat er een achterwacht is voor ons op de locatie naast ons.

4.4 Kinder- EHBO

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Bij Spelenderwijs Ludens zijn alle pedagogisch medewerkers geschoold in een gecertificeerd kinder-EHBO. Ieder jaar gaan al deze medewerkers op en herhalingscursus. Nieuwe medewerkers doen eerst de basisscholing kinder-EHBO.

Omdat alle pedagogisch medewerkers geschoold zijn, garanderen we dat er altijd iemand aanwezig is in het gebouw met kinder-EHBO.